

İÇİNDEKİLER

Takdim	7
Önsöz	9
Giriş	13
A) Kur'an-ı Kerim'in Kur'an'daki İsimleri	15
B) Kur'an-ı Kerim'in Kur'an'daki Sıfatları	25
C) Kur'an-ı Kerim'in Tanımı	29
D) Ayet ve Sürelerin Genel Özellikleri	33
E) Kur'an'ın "Müfessir" ve "Müfessir" Oluşu	36
F) Kur'an-ı Kerim ile İletişimimiz	38
G) Metodumuz	48
H) Rivayetlerle İlgili Tutumumuz	49
I) Amacımız	55
1. FÂTİHA SÜRESİ	57
Süresin Genel Tanıtımı	57
A) Fâtiha'nın İsimleri	57
B) Fâtiha'nın Fazileti	59
C) İsti'âze Nedir? Niçin Gereklidir?	59
Süresin Meâlî	61
Âyetlerin Tefsiri	61
1. Âyet:	61
A) Besmele ile İlgili Genel Mülâhazalar	61
B) Besmele'nin Anlamı ve Önemi	63
2-7. Âyetler:	67
A) İlk Konu: "Yüce Allah'a Hamd"	67
B) İkinci Konu: "Kulluk ve Tevhid İlânı"	74
C) Üçüncü Konu: "Hidayet İçin Dua"	78
Fâtiha Süresinin Genel Mesajları	87
67. MÜLK SÜRESİ	89
Süresin Genel Tanıtımı	89
Süresin Meâlî	92
Âyetlerin Tefsiri	93
1-6. Âyetler:	93
A) Bereket Kaynağı Oluşun Sonuçları	95
B) İlahî Kudret ve Kâfirlerin Akıbeti	109
7-14. Âyetler:	114
A) Cehennem'in Bazı Özellikleri	114
B) İnkârcıların Sorgulanması ve İtirafı	116
C) Mü'minlere Müjde ve Yüce Allah'ın Eşsiz Bilgisi	122
15-22. Âyetler:	127
A) Rızık İmkânı ve Uyanılara İtibarsızlığın Sonu	128
B) Yüce Allah'ın Kudreti ve Bazı Mukayeseler	136
23-30. Âyetler:	142
A) Yarattığı Özelliklerine Dikkat Çekilmesi	143
B) İnkâr ve Alayın Sonu: Azap	147
C) Tevhid: İman ve Teslimiyet	151
Mülk Süresinin Genel Mesajları	157
68. KALEM SÜRESİ	161
Süresin Genel Tanıtımı	161
Süresin Meâlî	163
Âyetlerin Tefsiri	165
1-7. Âyetler:	165
A) Vahye, İlme Yemin ve Hz. Peygamber'in Konumu	165
B) Gerçeğin Ortaya Çıkması	191
8-16. Âyetler:	196
A) Kimlere İtaat Edilmez?	196
B) İnkârının Nedeni ve Sonuçları	207
17-33. Âyetler:	213
A) Bir Olay ve Nankörlüğün Göstergeleri	214
B) Yaşanan Şok, Pişmanlıklar ve Sonuç	223
34-41. Âyetler:	233

A) Muttakilerin Ödülü ve Suçlarının Durumu	233
B) Suçlulara Yönelik Çeşitli Sorular	236
42-47. Âyetler:	244
A) Nankörlüğün Sonu	245
B) Nankörlere İlahî Gözdağı	252
C) Son İki Hatırlatma	256
48-52. Âyetler:	268
A) Risalette Sabır ve Kararlılığın Önemi	268
B) Kûfrün Sonuçları ve Vahyin Konumu	277
Kalem Süresinin Genel Mesajları	283
69. HÂKKA SÜRESİ	285
Süresin Genel Tanıtımı	285
Süresin Meâlî	287
Âyetlerin Tefsiri	288
1-12. Âyetler:	288
A) Kıyâmet ve Onu Yalanlayan İki Kavim	289
B) Semûd ve 'Âd Kavimlerinin Akıbetleri	292
C) Firavun, Diğerleri ve Hz. Nuh Kavminin Akıbeti	299
13-37. Âyetler:	306
A) Son Saatte İlgili Bazı Gerçekler	307
B) Mahşerde Yaşanacak Bazı Olaylar	310
C) Defterini Sağdan Alacak Kişiler ve Ödülleri	320
D) Defterini Soldan Alacakların Sıkıntılar ve Akıbetleri	327
E) Cehennem Ortamı	335
38-52. Âyetler:	338
A) Vahyin Kaynağı	340
C) Kur'an'ın Özellikleri	353
Hâkka Süresinin Genel Mesajları	359
70. ME'ÂRİC SÜRESİ	361
Süresin Genel Tanıtımı	361
Süresin Meâlî	363
Âyetlerin Tefsiri	364
1-18. Âyetler:	364
A) Engellenemeyen Azap Nedir?	365
B) Sabır Öğretisi-Kıyâmet İlişkisi	371
C) Son Saat-Kıyâmet-Âhiret Sürecinden Üç Sahne	374
D) Mahşerde Fidyeye İstegi	378
E) Fidyeye Girişiminin Karşılığı: Cehennem	381
19-35. Âyetler:	385
A) İnsanoglundun Üç Olumsuz Özelliği	386
B) Cennetliklerin Sekiz Özelliği	389
36-44. Âyetler:	407
A) Kâfirlerin Alaycılığı ve Sonuçsuz İstekleri	408
B) Mahşere Kadar Zaman Tanınması	417
Me'âric Süresinin Genel Mesajları	424
71. NÜH SÜRESİ	427
Süresin Tanıtımı	427
Süresin Meâlî	429
Âyetlerin Tefsiri	430
1-9. Âyetler:	430
A) Hz. Nuh'un Risaleti	431
B) İlahî Davete İcabetin Sonuçları	446
C) Hz. Nuh'un Tebliği ve Kavminin Tepkisi	454
10-20. Âyetler:	465
A) Bağışlanma Dileği ve Bazı Sonuçları	465
B) Kâinat Kitabından Çeşitli Başlıklar	474
21-28. Âyetler:	481
A) İnkârcı Kavminin Tutumu ve Akıbetleri	482
B) Hz. Nuh'un Helak İstegi ve İki Duası	498
Nuh Süresinin Genel Mesajları	504

72. CİNN SÜRESİ	507
Süresin Tanıtımı	507
Süresin Meâlî	510
Âyetlerin Tefsîri	511
1-7. Âyetler:	511
A) Cîninler Yahye Karşı Tutumu	512
B) Bazı Cîninler Olumsuz İnanışları	529
8-15. Âyetler:	537
A) Cîninler Gökten Bilgi Dinleme Girişimleri	538
B) Cîninler Çeşitli İtirafları	542
C) İman-İstikamet İlişkisi	546
16-23. Âyetler:	550
A) Doğru Yol-Nimet İlişkisi	551
B) Tevhid ve Ona Karşı Girişimler	558
C) Hz. Peygamber'in Tevhid Hassasiyeti	563
24-28. Âyetler:	571
A) Son Saat'in Bilinmezliği	572
B) Gayb-Risalet İlişkisi	576
Cinn Süresinin Genel Mesajları	584
73. MÜZZEMMİL SÜRESİ	589
Süresin Genel Tanıtımı	589
Süresin Meâlî	591
Âyetlerin Tefsîri	593
1-9. Âyetler:	593
A) Hz. Peygamber'i İnşa İlkeleri	594
B) Vahyin Ağırlığı	603
C) Zikir, Tebettül ve vekil Kavramları	609
10-14. Âyetler:	618
A) İnkârcılara Nasıl Davranmalı?	618
B) İnkârcılara İlahî Kaynaklı Gözdağı	623
C) Azabın Çeşitli Özellikleri	627
15-19. Âyetler:	634
Kur'an'da Kıssalar ve Yer Alma Gerekçeleri	635
1. Kur'an Kıssaları	635
a) Kıssa Kelimesinin Anlamı	635
b) Kıssa Kelimesinin Kur'an'daki Kullanımı	635
c) Kıssa-Tarih-Hikâye-Darb-ı Mesel İlişkisi	636
d) Kıssaların Gerekçeliği Meselesi	637
e) Kur'an Kıssaları Kıssaların Tamamı mıdır?	638
f) Kur'an'da Zikir Geçen Kıssalar	639
2. Kıssaların Anlatılma Gerekçeleri	639
a) Nebî (as)'ın Şahitliği, Firavun'un Tutumu ve Akbeti	641
b) Kıyâmet ve Rabbe Giden Yolu Tercihin Önemi	654
20. Âyet:	664
A) Gece Kalkış ve Kur'an Kıraati	665
B) Muhtemel Bazı Mazeretler	672
C) Yapılması Gerekenler	676
D) Sonuç Hakkında Bazı Değerlendirmeler	685
Müzzemmil Süresinin Genel Mesajları	694
74. MÜDDESSİR SÜRESİ	697
Süresin Genel Tanıtımı	697
Süresin Meâlî	700
Âyetlerin Tefsîri	701
1-7. Âyetler:	701
A) El-Müddessir Ne Demektir?	702
B) Vahyin Peygamber İnşasının İlkeleri	705
8-17. Âyetler:	715
A) Nakûr'a Üflenmesi	715
B) Nankör İnsan Tipinin Özellikleri	719
C) İnkârcının Nimete Karşı Tutumu ve Aldığı Cevap	725
18-31. Âyetler:	729
A) Vahiy Düşmanlığının Kişiyi Yaptırdıkları	730
B) Sekar Cehennemi ve Özellikleri	741
C) Cehennem İşleticileri	747

32-48. Âyetler:	758
A) Üç Varlığa Yemin ve Dikkat Çekilen Uyan	758
B) Mahşer Şartları ve Yaşanacak İtirafılar	767
C) Azaba Neden Olan Eylemler	776
D) İnkârın Sonuçları	781
49-56. Âyetler:	787
A) İnkârcıların Yahye Karşı Olumsuz Tutumu	788
B) Vahyin Gerçeği Hatırlatıcılığı ve Etki Alanı	794
Müddessir Süresinin Genel Mesajları	799
75. KİYÂMET SÜRESİ	803
Süresin Genel Tanıtımı	803
Süresin Meâlî	804
Âyetlerin Tefsîri	805
1-19. Âyetler:	805
A) Kıyâmetle İlgili Bazı Temel Kavramlar	806
B) İnkârcıların Alaycılığı	812
C) İnsanın Feryadı ve Alacağı Cevap	822
D) Yargısız İnfaz Yapılmaması	825
E) Hüküm Acele Bilme Çabaları ve Alınan Cevaplar	829
20-40. Âyetler:	837
A) Dünyayı Tercih ve Âhiretteki Yüzler	838
B) İnkârcıların Ölüm Anındaki Durumu	849
C) İnkârçı İnsanın Tutumu ve Korkunc Akbeti	853
D) İnsanın Yarattığı	865
Kıyâmet Süresinin Genel Mesajları	872
76. İNŞÂN SÜRESİ	875
Süresin Genel Tanıtımı	875
Süresin Meâlî	877
Âyetlerin Tefsîri	878
1-10. Âyetler:	878
A) Dehr Kavramı ve İnsanın Yarattığı Gayesi	879
B) Hakikat Yolu	889
C) "İman" ve "Şirk" Kavramları	891
D) İnkârın Sonu	907
E) Ebrâr Denilen İyilerin Ödülü	912
F) Ödül Buluşmanın Yolları	915
11-22. Âyetler:	928
A) Cennetteki Üç Ödül	929
B) Cennetteki Çeşitli Nimetler	935
C) En Büyük Ödül: Yüce Allah'ın Takdir İfadesi	947
23-31. Âyetler:	949
A) Vahiy, Allah İçin Sabir, Zikir, Secde ve Tesbih	950
B) Aşırı Dünya Sevgisi	957
C) Rabbe Götüren Yol: Kur'an	961
İnşân Süresinin Genel Mesajları	969
77. MURSELÂT SÜRESİ	973
Süresin Genel Tanıtımı	973
Süresin Meâlî	974
Âyetlerin Tefsîri	976
1-19. Âyetler:	976
A) Vahyin Etkinliği	976
B) Son Saat (Kıyâmet)in Bazı Sahneleri	983
C) Erteleme Hangi "Gün"Edir?	986
D) Helaki Hak Edenlerin Akbeti	990
20-34. Âyetler:	993
A) İnsanın Yarattığı ve Ana Rahmi	994
B) Çekim Merkezi Yeryüzü	999
35-50. Âyetler:	1010
A) Mahşerde Konuşma - İzin İlişkisi	1011
B) Mahşer Günü	1013
C) Muttakilere verilecek Bazı Nimetler	1016
D) Suçlulara Yönelik Kinayıcı Hitap	1019
Murselât Süresinin Genel Mesajları	1026

İÇİNDEKİLER

78. NEBE' SÜRESİ	9
Süresin Genel Tanıtımı	9
Süresin Meâlî	10
Âyetlerin Tefsiri	11
1-16. Âyetler:	11
A) Mekkelilerin Kafa Karşıklığı	12
B) Dünyada Sunulan Çeşitli Nimetler	20
C) Yedi Kat Gökler ve Güneş	24
17-30. Âyetler:	28
A) Mahşer Şartlarının Bir Kısmı	29
B) Cehennem ve Bazı Özellikleri	36
C) Azabın Gereksinimleri ve Suçluların Akıbeti	45
31-40. Âyetler:	51
A) Muttakilerin Ödülleri ve Rahmân'ın İkramı	51
B) Mahşer Duruşması	62
Nebe' Süresinin Genel Mesajları	77
79. NAZİ'ÂT SÜRESİ	81
Süresin Genel Tanıtımı	81
Süresin Meâlî	82
Âyetlerin Tefsiri	83
1-14. Âyetler:	83
A) Yemine Konu Beş Şey	84
B) Son Saat-Âhiret Sürecinde Yaşanacaklar	91
C) İnkârcıların Alayı ve Korkunç Akıbetleri	96
15-26. Âyetler:	101
A) Yüce Allah'ın Hz. Musa'ya Seslenişi	101
B) Fırvanın Tepkisi ve Sonu	109
C) Kısas - İbret İlişkisi	115
27-33. Âyetler:	116
A) İnsanın ve Gökün Yaratılışı Mukayesesi	117
B) Yeryüzünün ve Dağların Yapısı	120
34-46. Âyetler:	126
A) Büyük Olay ve Yaşanacaklar	127
B) Son Saat	134
Nazî'ât Süresinin Genel Mesajları	143
80. 'ABESE SÜRESİ	147
Süresin Genel Tanıtımı	147
Süresin Meâlî	148
Âyetlerin Tefsiri	149
1-10. Âyetler:	149
A) Görme Engelliye Karşı Olumsuz Davranış	150
B) Anıma - Öğüt İlişkisi	160
C) Kendini Yeterli Görene Tebliğ İsrarı	163
D) Samimiyetle Gelene İlgisizlik	166
11-16. Âyetler:	171
A) İsteyenin Öğüt Alabilmesi	171
B) Vahyin Özellikleri	174
17-23. Âyetler:	179
A) Nankör İnsan Tipi	179
B) İnsanın Yaratılışı ve Hayat Serüveni	182
24-32. Âyetler:	190
A) Tabiat Kitabı	190
B) Ürünler ve Yetiştirilme Nedenleri	195
33-42. Âyetler:	198

A) Mahşerden Sahneler	199
B) Oluşacak Yüz İfadeleri	203
'Abese Süresinin Genel Mesajları	207
81. TEKVİR SÜRESİ	209
Süresin Genel Tanıtımı	209
Süresin Meâlî	210
Âyetlerin Tefsiri	211
1-6. Âyetler:	211
A) Son Saat (Kıyamet) Sahneleri	211
B) Bu Sahnelerin Seçilme Nedeni	219
7-14. Âyetler:	221
A) Mahşer Sahneleri	221
B) Mahşer - Bilgilenme İlişkisi	232
15-21. Âyetler:	233
A) Birkaç Varlığa Yemin	233
B) Kur'ân-Cebrâil (As) İlişkisi	237
22-29. Âyetler:	242
A) Hz. Peygamber ve Vahiy	242
B) Hatırlatma - İstikamet İlişkisi	247
Tekvir Süresinin Genel Mesajları	250
82. İNİFÂT SÜRESİ	251
Süresin Genel Tanıtımı	251
Süresin Meâlî	252
Âyetlerin Tefsiri	253
1-8. Âyetler:	253
A) Mahşer'in Özellikleri	253
B) Cömert Rabbe Karşı Nankörlük	261
9-19. Âyetler:	266
A) Hesabın Yalanlanması ve Amellerin Yazılması	266
B) İyilerin ve Kötülerin Durumu	270
C) Yüce Allah'ın Mutlak Hükümleri	273
İnifât Süresinin Genel Mesajları	278
83. MUTAFFİFÜN SÜRESİ	279
Süresin Tanıtımı	279
Süresin Meâlî	280
Âyetlerin Tefsiri	281
1-17. Âyetler:	281
A) Yolsuzluk-Âhirete İmansızlık İlişkisi	282
B) Fuccâr - Siccîn İlişkisi	290
C) İnkârın Sonuçları	296
18-28. Âyetler:	303
A) Ebrâr - 'İllyiyyûn İlişkisi	303
B) Cennetteki Bir Başka Ödül	309
29-36. Âyetler:	314
A) Suçluların Tutumu ve Konumu	315
B) Müminlerin Âhiretteki Durumu	323
Mutaffifün Süresinin Genel Mesajları	328
84. İNŞİKÂK SÜRESİ	331
Süresin Genel Tanıtımı	331
Süresin Meâlî	332
Âyetlerin Tefsiri	333
1-15. Âyetler:	333

A) Kıyâmet Sonrası Göklein Durumu.....	333
B) Tercihler ve Âhiretteki Sonuçları.....	339
16-25. Âyetler:.....	353
A) Âhirete Dikkat Çeken Yeminler.....	353
B) İnkârın Sonuçları.....	358
C) İmân - Sâlih Amel - Ödül İlişkisi.....	366
İnşikâk Süresinin Genel Mesajları.....	369
85. BURÛC SÛRESİ.....	371
Süresin Genel Tanıtımı.....	371
Süresin Meâlî.....	372
Âyetlerin Tefsiri.....	373
1-11. Âyetler:.....	373
A) Bazı Varlıklara Yemin.....	374
B) Uhdûd (çukur) Halkının Tutumu.....	377
C) Çukur Kazmalarının Nedeni.....	386
D) Eziyet - Tevbe İlişkisi.....	393
12-22. Âyetler:.....	398
A) Yüce Allah'ın Bazı Sıfatları.....	399
B) Azgınlık ve Sonuçları.....	411
C) Vahiy - Değer İlişkisi.....	414
Burûc Süresinin Genel Mesajları.....	419
86. TÂRİK SÛRESİ.....	421
Süresin Genel Tanıtımı.....	421
Süresin Meâlî.....	422
Âyetlerin Tefsiri.....	422
1-10. Âyetler:.....	422
A) Târik Ne Demektir?.....	423
B) İnsanın Yarattığı.....	427
C) Mahşerde Yeniden Yarattığı.....	432
11-17. Âyetler:.....	436
A) Göğe ve Yeryüzüne Yemin.....	437
B) Kur'an Nedir? Ne Değildir?.....	439
C) Kâfirlere Zaman Tanınması.....	443
Târik Süresinin Genel Mesajları.....	447
87. A'LÂ SÛRESİ.....	449
Süresin Genel Tanıtımı.....	449
Süresin Meâlî.....	450
Âyetlerin Tefsiri.....	451
1-5. Âyetler:.....	451
A) Tesbihin Önemi.....	451
B) Yüce Allah'ın Bazı Sıfatları.....	454
6-13. Âyetler:.....	458
A) Okutmanın ve Unutmamanın Anlamı.....	458
B) Öğüt vermenin Hükümü ve Yararları.....	467
C) Hatırlatmalardan Kaçmanın Sonuçları.....	472
14-19. Âyetler:.....	474
A) Kurtuluşun Üç Temel Şartı.....	475
B) Dünya ile Âhiretin Karşılaştırılması.....	478
C) İlahî Mesajlardaki Misyon Birlikliği.....	483
A'lâ Süresinin Genel Mesajları.....	487
88. GÂŞİYE SÛRESİ.....	489
Süresin Genel Tanıtımı.....	489
Süresin Meâlî.....	490
Âyetlerin Tefsiri.....	491
1-16. Âyet:.....	491
A) Kıyâmet ve Cehennemliklerin Özellikleri.....	491
B) Cennetliklerin ve Cennetin Özellikleri.....	496
17-26. Âyetler:.....	502
A) Kâinat Kitabından Dört Başlık.....	502
B) Hz. Peygamber'in Görevi ve Kâfirlerin Akbeti.....	511
Gâşîye Süresinin Genel Mesajları.....	519

89. FECR SÛRESİ.....	521
Süresin Genel Tanıtımı.....	521
Süresin Meâlî.....	522
Âyetlerin Tefsiri.....	523
1-5. Âyetler:.....	523
A) Kur'an'ın Aydınlığı.....	523
B) Yeminlerin Mesajı.....	526
6-14. Âyetler:.....	528
A) Tarihten Üç Zorba Örneği.....	529
B) Helak Edilenlerin Ortak Özellikleri.....	536
C) Azgınlara Karşı Yüce Allah'ın İki Sıfatı.....	538
15-20. Âyetler:.....	540
A) Nankör İnsanın Yanlış Değerlendirmeleri.....	541
B) Yapması Gerektiği Halde Yapmadıkları.....	543
C) Yapmaması Gerektiği Halde Yaptıkları.....	547
21-26. Âyetler:.....	550
A) Son Saat ve Sonrasında Yaşanacaklar.....	551
B) Gecikmiş Hatırlama ve Pişmanlık.....	554
C) Yüce Allah'ın Azabının Şiddeti.....	559
27-30. Âyetler:.....	560
A) Huzura Kavuşmuş İnsanın Ödülleri.....	561
B) Âyetlerin Nankör İnsanlara Yönelik Hitabı.....	564
Fecr Süresinin Genel Mesajları.....	565
90. BELED SÛRESİ.....	567
Süresin Genel Tanıtımı.....	567
Süresin Meâlî.....	568
Âyetlerin Tefsiri.....	569
1-10. Âyetler:.....	569
A) Yemin ve İnsanın Yapısı.....	569
B) Nankör İnsanın Bazı Anlamsız Düşünceleri.....	572
C) İnsanın Bazı Özellikleri.....	577
11-20. Âyetler:.....	578
A) El-'Akabeh ve Onu Tırmanmanın Yolları.....	578
B) Konunun İnanç Boyutu.....	589
C) İki Türü Akbet.....	592
Beled Süresinin Genel Mesajları.....	597
91. ŞEMS SÛRESİ.....	599
Süresin Genel Tanıtımı.....	599
Süresin Meâlî.....	600
Âyetlerin Tefsiri.....	601
1-10. Âyetler:.....	601
A) Yedi Varlığa Yemin.....	601
B) İlahî Program: Fucûr ve Takvâ.....	608
11-15. Âyetler:.....	613
A) Semûd Kavmi, Azgınlıkları ve Sonları.....	613
B) Semûd Kavminin Psikolojisi.....	617
Şems Süresinin Genel Mesajları.....	622
92. LEYL SÛRESİ.....	623
Süresin Genel Tanıtımı.....	623
Süresin Meâlî.....	624
Âyetlerin Tefsiri.....	625
1-3. Âyetler:.....	625
A) Üç Varlığa Yemin.....	625
B) Üç Âyetin Ortak Mesajı.....	627
4-13. Âyetler:.....	628
A) İnsanların Davranışları.....	628
B) Hidâyet ve Kâinatın Sahibi.....	636
14-21. Âyetler:.....	639
A) Ateşe Karşı Uyarı ve Azgınlığın Sonu.....	640
B) Duyarlılık, Gereklere ve Akbet.....	642
Leyl Süresinin Genel Mesajları.....	646

93. DUHÂ SÜRESİ	647	C) Dostdoğru Din	764
Süresin Genel Tanıtımı	647	6-8. Âyetler:	764
Süresin Meâlî	648	A) İnkârın Sonu: Cehennem	765
Âyetlerin Tefsiri	648	B) İman ve Sâlih Amelin Sonu: Cennet	765
1-5. Âyetler:	648	C) Allah'a Saygı	767
A) Butün Zamanları İçeren İki Yemin	649	Beyyine Süresinin Genel Mesajları	768
B) Hz. Peygamber'in Moralinin Yükseltilmesi	651	99. ZİLZÂL SÜRESİ	769
6-11. Âyetler:	655	Süresin Genel Tanıtımı	769
A) Nebî (As)'A Risalet Öncesinde verilen Bazı Nimetler	655	Süresin Meâlî	770
B) Hz. Peygamber'i İnsada Üç Konu	659	Âyetlerin Tefsiri	770
Duhâ Süresinin Mesajları	667	1-8. Âyetler:	770
94. İNŞİRÂH SÜRESİ	669	A) Son Saat - Ahiret Süreci	771
Süresin Genel Tanıtımı	669	B) Yeryüzünün Konuşması	773
Süresin Meâlî	670	C) Diriltilme ve Amellerin Görülmesi	775
Âyetlerin Tefsiri	670	Zilzâl Süresinin Genel Mesajları	778
1-8. Âyetler:	670	100. 'ÂDİYÂT SÜRESİ	779
A) Hz. Peygamber'e verilen çeşitli Nimetler	671	Süresin Genel Tanıtımı	779
B) Hz. Peygamber'i İnsada İki Konu	676	Süresin Meâlî	780
İnşirâh Süresinin Genel Mesajları	679	Âyetlerin Tefsiri	780
95. TÎN SÜRESİ	681	1-5. Âyetler:	780
Süresin Genel Tanıtımı	681	A) İlk Beş Âyet Övgü Mü, Yergi Mi?	781
Süresin Meâlî	682	B) Düşmanlık İnsana Neler Yaptırır?	783
Âyetlerin Tefsiri	682	6-11. Âyetler:	787
1-8. Âyetler:	682	A) İnkârcı İnsanın Bazı Özellikleri	788
A) Dört Yöreye Yemin	683	B) Gerçeklerin Ortaya Dökülmesi	789
B) En Güzel Yarattılış	685	'Âdiyât Süresinin Genel Mesajları	792
C) Yargılanmayı İnkâr ve Allah'ın Hüküm vericiliği	689	101. KÂRİ'A SÜRESİ	793
Tîn Süresinin Genel Mesajları	692	Süresin Genel Tanıtımı	793
96. 'ALAK SÜRESİ	693	Süresin Meâlî	794
Süresin Genel Tanıtımı	693	Âyetlerin Tefsiri	794
Süresin Meâlî	694	1-5. Âyetler:	794
Âyetlerin Tefsiri	695	A) Kâri'a Nedir?	795
A) Vahyin Nüzûl (İniş) Sebebi	695	B) Son Saat'in Dehşeti	796
B) İslâm'ın İlk Emri: Kıraat Etmek	697	6-11. Âyetler:	797
6-14. Âyetler:	713	Mizân: Mahşer Terazisi	798
A) İnsanın Azgınlaşması	714	Kâri'a Süresinin Genel Mesajları	801
B) İbadete Engel Olmak	718	102. TEKÂSÜR SÜRESİ	803
C) Yalanlama – Yüce Allah'ı Dikkate Almama	731	Süresin Genel Tanıtımı	803
15-19. Âyetler:	732	Süresin Meâlî	804
A) "Yalancı Alından Yakalamak"	732	Âyetlerin Tefsiri	804
B) Taraftar Toplama Şantajına Cevap	736	1-2. Âyetler:	804
'Alak Süresinin Genel Mesajları	740	A) Mala Aşırı Düşkünlüğün Sonu	804
97. KADR SÜRESİ	741	B) Kabir Ziyaretinin Amacı	806
Süresin Genel Tanıtımı	741	3-8. Âyetler:	808
Süresin Meâlî	742	A) Gerçeğin Farkına Varılması	808
Âyetlerin Tefsiri	742	B) Ahirette Gerçeğin Görülmesi	811
1-5. Âyetler:	742	Tekâsür Süresinin Genel Mesajları	814
A) Kur'an'ın "İnzâl"ı	743	103. 'ASR SÜRESİ	815
B) Kadir Gecesi'nin Özellikleri	747	Süresin Genel Tanıtımı	815
C) Kadir Süresi ve Kadir Gecesi Hakkında	751	Süresin Meâlî	816
Kadr Süresinin Genel Mesajları	755	Âyetlerin Tefsiri	816
98. BEYYİNE SÜRESİ	757	1-3. Âyetler:	816
Süresin Genel Tanıtımı	757	A) Zaman - Zıyan İlişkisi	816
Süresin Meâlî	758	B) Ziyandan Kurtulmanın Yolu	818
Âyetlerin Tefsiri	759	'Asr Süresinin Genel Mesajları	824
1-3. Âyetler:	759	104. HÜMEZE SÜRESİ	825
A) Nankörlüğe Peygamberle Müdahale	759	Süresin Genel Tanıtımı	825
B) El-Beyyine Nedir?	760	Süresin Meâlî	826
4-5. Âyetler:	761	Âyetlerin Tefsiri	826
A) Eh-H kitab'ın Tefrikaya Düşme Nedeni	762		
B) İlâhî Mesajın Evrensel İlkeleri	762		

1-9. Âyetler:	826
A) Alay - Mal ilişkisi	827
B) Hutame: Alay ve Mala Tapmanın Sonu	829
Hüme Süresinin Genel Mesajları	833
105. FİL SÜRESİ	835
Sürenin Genel Tanıtımı	835
Sürenin Meâli	836
Âyetlerin Tefsiri	836
1-5. Âyetler:	836
A) Fil Olayı ve Boşa Giden Tuzaklar	836
B) Fil Ordusu Nasıl Perişan Edildi?	838
Fil Süresinin Genel Mesajları	842
106. KUREYŞ SÜRESİ	843
Sürenin Genel Tanıtımı	843
Sürenin Meâli	844
Bismillâhırahmânırahim	844
Âyetlerin Tefsiri	844
1-4. Âyetler:	844
A) Kureyş'in Emniyeti	844
B) Kulluk Görevi	846
Kureyş Süresinin Genel Mesajları	848
107. MÂ'ÛN SÜRESİ	849
Sürenin Genel Tanıtımı	849
Sürenin Meâli	850
Âyetlerin Tefsiri	850
1-7. Âyetler:	850
A) Dini İnkârın Bazı Özellikleri	851
B) Sahte İbadet Gösterileri	855
Mâ'ûn Süresinin Genel Mesajları	863
108. KEVSER SÜRESİ	865
Sürenin Genel Tanıtımı	865
Sürenin Meâli	866
Âyetlerin Tefsiri	866
1-3. Âyetler:	866
A) Kevser ve Kulluk	866
B) Suçlama - Ebter İlişkisi	872
Kevser Süresinin Genel Mesajları	874
109. KÂFİRÛN SÜRESİ	875
Sürenin Genel Tanıtımı	875
Sürenin Meâli	876
Âyetlerin Tefsiri	876
1-6. Âyetler:	876

A) Tevhid - Şirk Karşıtlığı	877
B) Herkesin Yaptığı Kendine	881
Kâfirün Süresinin Genel Mesajları	886
110. NASR SÜRESİ	887
Sürenin Genel Tanıtımı	887
Âyetlerin Tefsiri	888
1-3. Âyetler:	888
A) Sürenin İnş Zamani	888
B) Allah'ın Yardımı ve Zafer	889
Nasr Süresinin Genel Mesajları	896
111. MESED/TEBBET SÜRESİ	897
Sürenin Genel Tanıtımı	897
Sürenin Meâli	898
Âyetlerin Tefsiri	898
1-5. Âyetler:	898
A) Ebû Leheb: Kınamanın Konusu	899
B) Ebû Leheb'in ve Eşinin Akıbeti	903
Mesed Süresinin Genel Mesajları	906
112. İHLÂS SÜRESİ	907
Sürenin Genel Tanıtımı	907
Sürenin Meâli	908
Âyetlerin Tefsiri	908
1-4. Âyetler:	908
A) Bir İsim, İki Sıfat	909
B) Yüce Allah İçin Üç İmkânsızlık	912
İhlâs Süresinin Genel Mesajları	915
113. FELAK SÜRESİ	917
Sürenin Genel Tanıtımı	917
Sürenin Meâli	918
Âyetlerin Tefsiri	918
1-5. Âyetler:	918
A) Sığınılacak Makam: Yüce Allah	919
B) Şerhlerinden Sığınılacak Bazı Varlıklar	921
Felak Süresinin Genel Mesajları	926
114. NÂS SÜRESİ	927
Sürenin Genel Tanıtımı	927
Sürenin Meâli	928
Âyetlerin Tefsiri	928
1-6. Âyetler:	928
A) Yüce Allah'ın Üç Sıfatı	928
B) Sığınılması Gereken Şer	930
Nâs Süresinin Genel Mesajları	934

TAKDİM

Allah'a hamd, Rasulüne salât, Kur'an'ı okuma, anlama, anlatma ve yaşama konusunda cehd ü gayret gösteren Kur'an âşıklarına selam olsun.

Mehmet Okuyan Hoca, fakirden *Kısa Sûrelerin Tefsiri*'ne dair yazdığı kıymetli esere *takdim* yazmamı arzu etti. Bu vesileyle esere göz gezdirdiğimde, Kur'an âşıkları adına sevindim. Zira ortaya gerçekten değerli bir tefsir çalışması çıkmıştı.

Mehmet Okuyan'ı, başka hiçbir kitabı Allah'ın kitabının önüne geçirmeyen bir ilim adamı olarak tanıdım. Hz. Ali'nin "Âlim kimdir?" sorusuna verdiği cevap da öyle değil miydi: "Âlim, Allah'ın Kitabı'nın önüne başka hiçbir kitabı geçirmeyendir." Bazı insanlar vardır tanıyınca kadar sevilirler, bazı insanlar da vardır tanıdıkça sevilirler. O, benim için tanıdıkça sevilen bir dost oldu.

Mehmet Hoca ile tanışmamız, mealimizin tamamlandığı yılda gerçekleşti. Yani bizi Kur'an dost kıldı. *Hayat Kitabı Kur'an/Gerekçeli Meal-Tefsiri*'i, basımından evvel okuması için gönderdiğim ilim adamı dostlarımdan biri de oydu. Onun Kur'an söz konusu olunca, bağrından çıktığı Karadeniz'in akarsuları gibi nasıl coşup taşıtığını, işte bu vesileyle öğrendim. Meali didik didik okumuş bir halde çıkıp geldi. Evimizde saatler boyu baş başa müzakere ettik.

Mehmet Hoca'yı gözümde ve gönlümde bir başka yere yerleştiren asıl büyük jesti, yakın dostlarından öğrenecek ve 'şoke' olacaktım. Meğerse o, bizim meali okuduktan sonra bitirmek üzere olduğu mealini yayımlamaktan vazgeçmiş. Onun bu kararını başkalarından öğrenip kendisine doğrulatinca, ne diyeceğimi bilemedim. Ancak Ziya Paşa'nın o ünlü mısraını mırıldanabildim: "Âferin *himmetine* âsâf-ı âl-i *kadrin*". Elbet bu az bulunur kadirşinaslığın değerini ancak erbabı takdir eder.

Kısa Sûrelerin Tefsiri, adından da anlaşılacağı gibi, Kur'an'ın son cüzünü tefsir etmeyi amaçlayan emek mahsulü bir çalışma. Tefsirin ele aldığı sûreler, mü'minlerin namazlarda okuduğu ve dinlediği sûreler. Bu, eserin güncel değerini ve önemini ikiye katlayan bir husus. Zira nasıl namaz ruh ve cesetten müteşekkilsen, vahiy de öyledir. Vahyin cesedini lafız, ruhunu

mana teşkil eder. Vahyin manasını bir yana bırakarak sadece lafzına itibar etmek, elbette vahyi ruhsuz bir ceset gibi telakki etmektir. Bu telakki vahyi ölüme terk etmekle eşdeğerdir. Oysa vahyin amacı hayat vermektir.

Kısa Sûrelerin Tefsiri'ni dil açısından gayet sade ve anlaşılır buldum. Mehmet Okuyan Hoca Kur'an'ın Kur'an'la tefsirini öncelemiştir. Bu bir tefsir için önemli bir hususiyet. Hadislerden ve klasik-modern tüm tefsirlerden de istifade etmiş. Her sûrenin başında genel bir tanıtımın ve sonunda *Sûrenin Genel Mesajları*'nın yer alması ayrı bir güzellik katmıştır. Çalışmanın en özgün tarafı, âyet gruplarının konu konu ele alınıp işlenmesi. Böylece o âyetlerle muhabata hangi mesajın verildiği dile getirilmiştir.

Tefsirdeki sıralama bilinen bir nüzul cetvelini aynen esas almamıştır. Müellif kendine has bir sıra gözetmiştir. Hiç şüphesiz, Kur'an'ın anlamını önceleyen bir okuma için tercihe şayan olan nüzul tertibini gözeterek yapılan okumadır. Zaten bu eser de bu yöntemi tercih etmiştir.

* * *

Sevgili dostumu Kur'an'ın anlaşılması yolunda gösterdiği bu üstün gayretten dolayı tebrik ediyorum. Rabbimden onu ve bizi Kur'an'ın kalbinde haşretmesini niyaz ediyorum. Onu ve bu salih amelini, bir ilim ve Kur'an aşığı olan rahmetli peder-i âlilerinin 'yaşayan ameli' kılmasını temenni ediyorum. Biz müellifin Kur'an'a hizmetine şahidiz. Rabbim de şahid olsun.

Mustafa İslâmoğlu

Mart 2010, İstanbul

ÖNSÖZ

İlâhî! Hamdini sözüme sertâc ettim; zikrini kalbime mi'râc ettim; Kitâb'ını kendime minhâc ettim. Ben yoktum var ettin; varlığından haberdar ettin; aşkınla gönlümü bîkarar ettin. Yardımına sığındım, kapına geldim; hidâyetine sığındım, lütfuna geldim. Kulluk edemedim, affına geldim. Şaşırtma beni, doğruyu söylet; neş'eni duyur, hakikati öğret. Sen duyurmazsan ben duyamam; Sen söyletmezsen ben söyleyemem; Sen sevdirmezsen ben sevemem. Sevdire bize hep sevdiklerini; yerdire bize hep yerdiklerini; yâr et bize erdirdiklerini. Sevdin habibini, kâinata sevdirdin. Sevdin de risâlet hırkasını giydirdin; Makâm-ı İbrâhim'den Makâm-ı Mahmûd'a erdirdin; Server-i Asfiyâ kıldın; Hâtem-i Enbiyâ kıldın; Muhammed Mustafa kıldın. Salâtü selâm, her türlü ikrâm ve saygı ona, âline, sevdiklerine, sahâbilerine ve onun peşinden gidenlere olsun yâRabb!

Merhum Elmalılı'nın bu duasına içtenlikle "âmîn" diyoruz. Kur'ân'ı anlamak, yaşamak ve anlatmak her Müslümanın görevidir; çünkü Kur'ân, bir mektup olarak insanlığa gönderilmiş son ilâhî mesajdır. Bu mesajın gönderiliş gayesi, insanın kendisini, canlı-cansız çevresini ve Yüce Allah'ı tanıması, onlara karşı görev ve sorumluluklarını bilmesi, kendisi, çevresi ve yaratıcısıyla uyumlu bir hayat yaşamayı başarmasıdır. Bunun için öncelikle kendisinden istenenleri iyice bilmesi gerekir. İnsan, bilmediği veya yanlış ya da eksik bildiği şeyi doğru yaşayamaz. İlâhî rehber olan Kur'ân, insanlık için bir yol haritasıdır; Yüce Allah'ın rızası sadece onunla kazanılır ve sonunda Allah'ın izniyle âhirette cennet ödülüyle buluşturulmak mümkün olur.

Günümüzde Müslümanların önemli bir bölümü, hatta çoğunluğu, hakikati Kur'ân'da değil, başka yerlerde aramaktadırlar. Yüce Allah'ın nûrunu kendisine ışık edinmeyen bu insanlar, gece lambalarını güneş sanmakta, hakkın güneşinden uzak yaşayarak karanlıklarla avunmakta, dahası ışısız kaldıklarını bile anlayamamaktadırlar. Misyonu "insanları karanlıklardan aydınlığa çıkarmak" şeklinde belirlenen ve bir ismi de nûr olan Kur'ân-ı Kerîm, bu özelliğiyle insanlığın istifadesine sunulmuş son ilâhî mesajdır ve kendisinden yararlanılmasını beklemektedir.

Kur'ân, sözlerin en güzeldir; yani en güzel sözdür; çünkü En Güzel'in

sözüdür. Gerçek Güzel'i sevenler, O'nun sözüne itibar etmelidirler. Müslümanların önemli bir bölümü en güzel sözü takip etmek yerine, takip ettikleri sözleri güzelleştirmeye çalışıyorlar. Ne kadar çalışılsa da başkasına ait sözler Yüce Allah'ın kelamı kadar değerli olamazlar. Hz. Peygamber'in ölümsüz tanımıyla, "Yüce Allah'ın kelamının diğer sözlere olan üstünlüğü, Allah'ın yaratıklara olan üstünlüğü gibidir." İşte bu eşsiz ilâhî kelâmı anlamak ve hayatımıza okuyup taşımak için elimizden gelen çabayı ortaya koymanın mütevazî bir ürünü olsun diye Kur'an'ı yorumlamaya çalışıyoruz.

Amacımız, Rabbimizin rızasını kazanmaya gayret etmek ve karınca misali bu yolda olduğumuzu ortaya koymaktır. Elbette çok büyük ve çok zor, ancak bir o kadar da onurlu, şerefli ve haysiyetli bir meşguliyet olan "tefsir yazmak", sorumluluk gerektiren bir iştir. "Rabbimiz acaba bize ne diyor, bizden ne yapmamızı istiyor?", "Rabbimizin kelamına bizim cevabımız nasıl olmalıdır?", "Biz ne yaparsak sorumluluğumuzu yerine getirmede küçük de olsa bir adım atmış oluruz?" gibi sorulara âcizane bir cevabımız olsun istedik.

Kalem sûresinin ilk âyetinde "Nûn'a (hokkaya), kaleme ve satır satır yazdıklarına" yemin edilmekte, okumanın yanında yazmaya, yazıya ve yazılan şeylere vurgu yapılmakta, dolayısıyla bütün bunların şahit tutulacağına dikkat çekilmektedir. Bu âleme sahip olmaya değil, şahit olmaya ve hak yolunda şahitlerimizi çoğaltmaya geldik; bu noktada yazdıklarımız şahidimiz olsun istedik. İşte bu naçiz çalışma sadece ve sadece bu duygunun satırlara dökülmüş halidir.

İlk baskısını "Fâtîha ve Duhâ-Nâs Arası Kısa Sûrelerin Tefsiri" adıyla kaleme aldığımız Kur'an çalışmamızı devam ettirmek üzere, "Kısa Sûreler"i incelemeye çalıştık. İlk kitabımızı okuyan değerli Kur'an dostlarından gelen olumlu tepkiler üzerine, bu doğrultuda çalışmaya devam kararı aldık.

İlkini, Kur'an'ın anlamı hakkında ilk defa bilgi sahibi olacak kardeşlerimize yönelik olarak kaleme aldığımız için, orada detay denebilecek yorumlar yapmaktan kaçınmıştık. Ancak sûreleri devam ettirme kararımız doğrultusunda, bu defa çalışmalarımızı bir sistem üzere şekillendirme ihtiyacı hissettik. "Kısa Sûreler" in en kısalarından başlayıp, yine kısa sûrelerin orta uzunlukta olanlarını ve bunların kısmen en uzun olanlarını da içerecek şekilde bir yol haritası belirledik. Bu amaçla hem bu kitabın devam eden baskılarını yapma ihtiyacı duyduk; hem de Kur'an'ın 29-30. cüzlerini iki kitap halinde hazırlama yoluna gittik.

Çalışmamıza Fâtiha ile başlamamızın bir nedeni, onun bütün sûre olarak ilk indirilen sûre olmasıdır; diğer sebep ise, âyet sayısının “kısa sûreler” isimlendirmesine uygun oluşudur. Bu iki ciltlik çalışmamızda Fâtiha dâhil, toplam 49 kısa sûreyi ele almaya çalıştık. Fâtiha’dan sonra sırasıyla 29 ve 30. cüzü ele aldık.

Bu çalışmada okuyucuya kolaylık olsun diye, her bir sûrede ele alınan konuları başlıklar halinde incelemeye çalıştık. Ayrıca, âyetleri incelerken bazen detaya girdiğimiz için sûrenin mesajını takipte zorluk yaşanabilir diye, bu defa her sûrenin sonuna “Sûrenin Genel Mesajları” diye bir başlık açmayı uygun gördük.

Kur’ân’ı anlamadaki genel metodumuz, Kur’ân’ın yine ve öncelikle Kur’ân’la anlaşılması olduğu için, mesajları incelerken, konuyla ilgili bütün âyetleri dikkate alarak fikir sahibi olmaya çalıştık. Ayrıca zaman zaman sahih hadislerden de yararlandık. Bu arada eski âlimlerimizin eserlerinden ve günümüz âlimlerinin görüşlerinden de istifade ettik. Bazen “tümevarım metodu”na başvursak da, genelde “tüm dengelim yöntemi”ni kullandık.

Çalışmamızın bu hali almasında emeği geçen ve bundan yararlana- cak bütün Kur’ân dostlarına Cenâb-ı Hakk’tan ecirler ihsan etmesini ni- yaz ediyoruz. Yüce Allah onları da bütün inananları da Kur’ân’ın dostu ve yârânı eylesin. Kardeşlerimiz bu satırları okuduğunda onların amel def- terlerine sevap yazılırken, bizim amel defterimiz için de ilâhî bir kopya kâğıdının devrede olduğuna inanmaktayız.

İnsan olmak, hatalı ve eksik olmayı beraberinde getirir. Hataları dü- zeltmek için kardeşlerimizin katkısı bizler için ufuk açıcı olacaktır. Rabbi- mizden niyazımız, bizi de razı oldukları arasına katması ve Kitabını anla- mada başarılı kılmasıdır.

Gayret bizden, başarı Rabbimizdendir.

Mehmet OKUYAN